

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

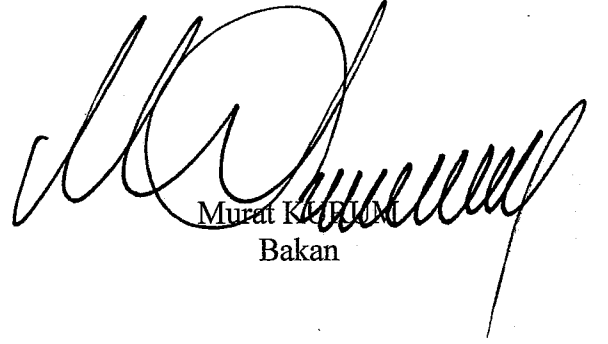
19 Ocak 2022

Sayı :30824082-610 2752864
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KILIÇ
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (88 Adet, 182 Sayfa)

7/55021
GK 62

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN
TBMM 7/55021 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Anız yakma işlemi çiftçilerimizin yeterince bilinçlendirilememesi ve denetim eksikliği nedeniyle Batman ve çevre illerde anız uygulaması hava kirliliğine yol açmakta, rüzgarlar sebebiyle 4 katına kadar ulaşabilen kül ve dumanın bronşit, astım, KOAH gibi hastalıklara sahip kişiler için yaşamı zorlaştırmasına sebep olmaktadır. Aynı zamanda doğaya oldukça zarar veren bu uygulamaya ile etkilenen yaşam alanlarındaki insanlar kendi önlemlerini almaya çalışmaktadır. Bitki örtüsüne, hayvanlara, yaşam kalitesine ve insanlara zarar veren bu uygulama Batman ve çevre illerde yaşayan halkı oldukça mağdur etmektedir. Temiz Hava Hakkı Platformu'nun "Kara Rapor 2020: Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri" raporunun sonuç kısmında ise 2019 yılında, Türkiye'de hava kirliliğine dair yeterli veri bulunan 51 ilin, % 98'inde Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) sınır değerlerinin, % 70'inde ise ulusal sınır değerlerinin üzerinde olduğu saptanmıştır. Raporda Türkiye'de 2019 yılında 60 ilde (% 74) kanserojen olan ince partikül madde (PM2.5) miktarı hakkında yeterli veri olmadığına dikkat çekmiştir. Yeterli ölçüm yapılan kentler arasında bulunan Batman ise, Dünya Sağlık Örgütü'nün 2018 verilerine göre Avrupa'nın havası en kirli kentleri arasında ikinci sırada yer almaktadır. Batman'da özellikle dönemsel olarak artış gösteren hava kirliliği gözle görülür boyutlara ulaşmaktadır. Özellikle mısır hasadının olduğu eylül ayının ardından kasım ayına kadar yakılan anızlar ve yaz aylarında TÜPRAŞ ve TPAO tesislerinden salınımı yapılan yakıtlar kirliliği artırmaktadır. Kentin hava kirliliği oranları, yıl boyunca orta seviyelerdeyken Temiz Hava Hakkı Platformu'nun 2020 verilerine göre yeterli ölçüm yapılamayan kentler arasında Batman da yer almaktadır. (Ulusal basın, 22.11.2021).

Bu bağlamda;

- 1) Batman ve çevresinde anız yangınlarının çevre ve hava kirliliğine etkisi üzerine yapılan bir çalışma var mıdır?
- 2) Yasal olmayan ancak çiftçilerin sıklıkla başvurduğu anız uygulaması Bakanlık kontrolüne alınacak mıdır?
- 3) Batman'da anız uygulamasından kaynaklanan hava kirliliğine bir çözüm bulunacak mıdır?
- 4) Anız yakmanın solunum yetmezliği olan kişiler üzerindeki etkilerine dair bir tespitiniz var mıdır? Yoksa bu konuyla ilgili bir çalışma yapılacak mıdır?
- 5) Anız uygulamasının, dış etkiler sebebiyle, uygulandığı hektardan çok daha büyük alanlara sıçraması sonucu yaşanması muhtemel mali problemlere dair bir tespit yapılacak mıdır?
- 6) Batman genelinde son 1 yılda kaç kişi hakkında konu ile ilgili cezai işlem uygulanmıştır? Uygulanan idari para cezasının toplam meblağı ne kadardır?

CEVAP:

Bakanlığımızın Batman İlinde hava kalitesi ölçüm istasyonu bulunmakta olup, bu istasyonda SO2 ve PM10 ölçümleri gerçekleştirilmekte ve veri akışları da düzenli olarak sağlanmaktadır. Ancak, Batman İlinde hava kirliliğine neden olan etmenler; kış sezonunda ısınma amaçlı kullanılan yakıtlar, Endüstriyel tesislerin şehir içinde kalması, hasat sonrası yakılan anızlar ve meteorolojik faktörlerdir.

Batman İlının hava kalitesini belli dönemlerde olumsuz etkileyen anız yangınları ile ilgili, her dört yıllık dönem için İl Müdürlüğümüz tarafından, diğer kamu kurum ve kuruluşlar ile birlikte Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmakta ve bu konunun çevre ve hava kirliliği üzerine etkileri irdelenip, kirliliği önleme çalışmalarına yer verilmektedir.

Anız yangınlarının önüne geçebilmek ve alternatif çözümler üretmek için 2017 yılında, Batman Valiliğinin öncülüğünde, tüm kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve oda temsilcilerinin katıldığı “Ulusal Anız Yangınlarının Önlenmesi Çalıştayı” düzenlenmiş ve sonrasında oluşturulan raporlar Kamuoyu ile paylaşılmıştır. Diğer taraftan, anız yangınlarına karşı, özellikle mısır hasadı sonrasında yakılan anızların, Batman ve çevresine vermiş olduğu zararların önlenmesi ve farkındalık oluşturmak amacıyla, 20.09.2020 yılında Batman Valiliği ve Bismil Kaymakamlığı koordinasyonu ile bir çalıştay daha düzenlenmiş olup, bu sayede anız yangınlarında gözle görülür bir azalma olmuştur.

Ayrıca, Batman Valiliği tarafından 2021/1 sayılı “Anız Yangınlarının Önlenmesi ve Denetim Hizmetleri ile Biçerdöver Kontrol ve Denetim Hizmetleri Valilik Genel Emri” ile kamu kurumları, kolluk kuvvetleri, sivil toplum kuruluşları, belediye ve muhtarlıklara konu ile ilgili sorumluluklar yüklenmiştir. İl Müdürlüğümüz tarafından, kolluk kuvvetleri ile koordineli yapılan denetimlerle ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarla birlikte çiftçilere yönelik yapılan bilinçlendirme çalışmaları ve anız yakılmaması uyarıları yapılmakta olup, yakanlar hakkında Çevre Mevzuatı kapsamında idari para cezaları verilmektedir.

Anız yangınlarının önlenmesi ve uygulanması hususu, Tarım ve Orman Bakanlığı’nın İllerde bulunan taşra teşkilatlarının yetki ve sorumluluğunda olup, tutulan tutanaklar çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimiz tarafından İdari Para cezaları kesilmektedir.

Bakanlığımızca; 2020-2021 yılları itibariyle, Batman İlinde anız yakan 24 kişiye 27.695,93 TL idari para cezası uygulanmıştır.